

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
jest jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

INFORMATOR

ZIMA 2020/2021

O MIEJSCACH UDZIELANIA POMOCY
OSOBOM BEZDOMNYM NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Opracowanie: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

Opracowanie:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
ul. Bartkiewiczówny 93
87-100 Toruń
www.rops.torun.pl

Projekt finansowany ze środków Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Publikacja dystrybuowana bezpłatnie

Nakład: 700 egzemplarzy

@ Copyright by Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości lub części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.) wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Projekt, skład, korekta, druk i oprawa:
Grafpol Agnieszka Blicharz-Krupińska
ul. Żmudzka nr 21, lok. 1A, 51-354 Wrocław

Spis treści

Statystyki w zakresie bezdomności	7
Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych	7
Formy i zakres dostępnej pomocy dla osób bezdomnych w województwie kujawsko-pomorskim	11
Karty schronisk, noclegowni, ogrzewalni w województwie kujawsko-pomorskim	14
Wykaz jadłodajni, stołówek, kuchni w województwie kujawsko-pomorskim	30
Strategia deinstytucjonalizacji – wyzwania w zakresie obszaru bezdomności ..	38
Społeczne agencje najmu – nowe rozwiązania ustawowe	40
Dobre praktyki	42
Pandemia Covid-19, zalecenia dla placówek oraz osób pozostających w kryzysie bezdomności.....	46

Szanowni Państwo

Zmieniająca się rzeczywistość w obszarze wsparcia i pomocy osobom zagrożonym bezdomnością, jak i osób już dotkniętych kryzysem bezdomności wymusza podejmowanie nowych wyzwań i działań ukierunkowanych na wspieranie osób i rodzin. Aktualne podejście do problemu bezdomności wymaga gruntownego przemodelowania i nowatorskich działań, tak aby przeciwdziałać utrwalaniu bezdomności, a przede wszystkim wymaga skupienia się na zapobieganiu bezdomności oraz koncentrowaniu działań na profilaktyce.

Realizowany od 30 lat system pomocy dla osób bezdomnych w Polsce nie przynosi oczekiwanych efektów w postaci usamodzielnienia się i powrotu do społeczeństwa, a jedynie utrzuca stan bezdomności. Związane jest to z prowadzeniem systemu instytucjonalnego (schroniska, noclegownie, w których osoby bezdomne przebywają wiele lat) a brakiem rozwiązań w środowisku, w postaci np. mieszkalnictwa wspieranego (indywidualnego i grupowego).

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzi prace nad Strategią Deinstytucjonalizacji, jako element Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na kolejne lata. Jednym z pięciu obszarów Strategii DI jest obszar usług dla osób w kryzysie bezdomności. Głównym założeniem przyświecającym pracy nad dokumentem jest realna możliwość wyjścia z kryzysu bezdomności, uwzględniając to, że jest to proces długotrwały, lub możliwość godnego życia w warunkach mieszkaniowych. Wiąże się to ze stopniowym powiększaniem zasobów mieszkaniowych, na co odpowiedź mogą stanowić np. społeczne agencje najmu działające z myślą o osobach niezamożnych, których sytuacja życiowa i finansowa utrudnia bądź uniemożliwia najem na zasadach rynkowych. Realizacja zadania dot. zwiększenia zasobów mieszkaniowych gmin będzie ogromnym wyzwaniem dla samorządów, tym bardziej że mieszkanie jest dziś towarem, a nie prawem człowieka.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu przedstawia Państwu dziewiętnastą edycję projektu informacyjnego dla osób bezdomnych w województwie kujawsko-pomorskim pn. „Akcja Zima”. W roku opracowania niniejszych materiałów rozpoczęła się pandemia Covid-19, która w ogromnym stopniu wpłynęła na funkcjonowanie schronisk, noclegowni, ogrzewalni i jadłodajni, dlatego w tegorocznej edycji „Akcji Zima” uwzględniliśmy materiał zawierający instrukcje, wskazówki postępowania w sytuacji zagrożenia pandemią, skonsultowane z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Bydgoszczy.

Bezdomność najczęściej zaczyna się w domu
i w nim właśnie powinna się skończyć.

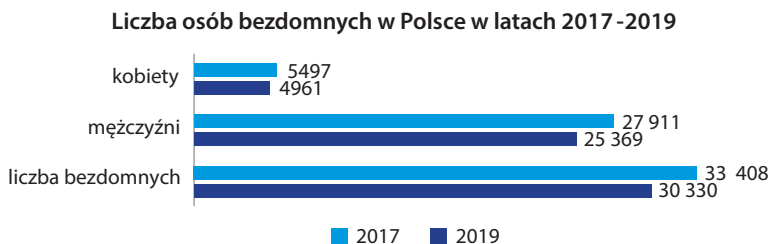

Statystyki w zakresie bezdomności

Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych

W nocy z 13 na 14 lutego 2019 roku po raz piąty przeprowadzono Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych, którego realizacja koordynowana była przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W województwie kujawsko-pomorskim, jak i w całym kraju maleje liczba osób bezdomnych. W momencie realizacji badania w kraju, łącznie zdiagnozowano 30 330 osób bezdomnych, z czego 83,6% stanowili mężczyźni (25 369 osób), natomiast 16,4% kobiety (4961 osób). W porównaniu z rokiem 2017 liczba osób bezdomnych spadła o ponad 9%, w tegorocznej edycji badania było o 3078 osób mniej. Spadek zaobserwowano zarówno wśród kobiet (o ponad 0,5 tys. osób), jak i mężczyzn (o ponad 2,5 tys. osób).

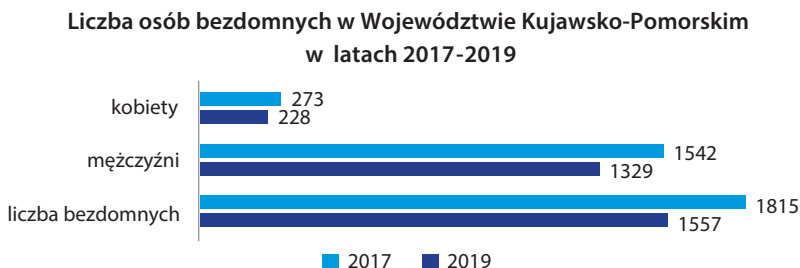
Wykres 1. Liczba osób bezdomnych w Polsce, w latach 2017-2019

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

W Województwie Kujawsko-Pomorskim w roku 2019 przebywało 1557 osób bezdomnych, co stanowi 5,1% ogółu.

Wykres 2. Liczba osób bezdomnych w Województwie Kujawsko-Pomorskim, w latach 2017-2019

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

Według wyników badania ustalono, iż najliczniejszą grupę, podobnie jak w roku 2017, stanowiły osoby w wieku od 41 do 60 lat (812 osób). Blisko 30% (439 osób) całej populacji osób bezdomnych w naszym województwie to osoby powyżej 60 roku życia. Odnotowano

wzrost w tej kategorii wiekowej o 0,5 p.p. w stosunku do roku 2017. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby poniżej 40 roku życia – 18,5% (287 osób).

Tabela 1. Osoby bezdomne w województwie kujawsko-pomorskim ze względu na wiek

wiek	2017	2019
	%	
do 17 lat	1,5	1,2
18–40	17,4	18,5
41–60	53,4	52,1
powyżej 60 lat	27,7	28,2
baza (liczba osób)	1 812	1 557

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

Przyjmuje się, że osoby bezdomne stanowią grupę słabo wykształconą. Według badania najczęściej legitymują się wykształceniem zawodowym (47,5%) oraz podstawowym (33,8%). W ostatnich latach zauważalny jest jednak wzrost liczby osób z wykształceniem średnim (wzrost o 0,9 p.p.) oraz wykształceniem wyższym (wzrost o 0,5 p.p.).

Tabela 2. Osoby bezdomne w województwie kujawsko-pomorskim ze względu na wykształcenie

wykształcenie	2017	2019
	%	
niepełne podstawowe	1,5	1,7
podstawowe	37,8	33,8
gimnazjalne	2,5	3,4
zawodowe	45,9	47,5
średnie	11,2	12,1
wyższe	1,0	1,5
baza (liczba osób)	1 761	1 488

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

Czas pozostawania bez dachu nad głową rozkłada się w taki sposób, że podobną pod względem wielkości grupę stanowią osoby pozostające w bezdomności do 2 lat, jak i te od 2 lat do 5 oraz od 5 lat do 10, średnio ok. 25% populacji w każdej kategorii. Należy pamiętać, że im dłużej jednostki trwają w bezdomności, tym bardziej „przyzwyczajają się” do takiego stanu rzeczy, a ich szansa na usamodzielnienie się maleje.

Tabela 3. Osoby bezdomne w województwie kujawsko-pomorskim ze względu na czas bycia osobą bezdomną

Czas bycia osobą bezdomną	2017	2019
	%	
do 2 lat	28	28,4
od 2 do 5 lat	26,5	24,2
od 5 do 10 lat	26,2	26,6
od 10 do 15 lat	9,9	11,2
od 15 do 20 lat	4,9	5,2
powyżej 20 lat	4,4	4,4
baza (liczba osób)	1 763	1 515

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

W ramach ogólnopolskiego badania osób bezdomnych określono najczęściej wybierane miejsce przebywania osób bezdomnych. Jak pokazuje poniższa tabela, wzrasta liczba osób przebywających w schroniskach (wzrost o 3,1 p.p. w porównaniu do roku 2017) oraz liczba osób korzystających z ogrzewalni (o 1,3 p.p.). Spada natomiast odsetek osób bezdomnych przebywających w noclegowniach (spadek o 1,7 p.p. w stosunku do 2017 roku). Warto odnotować, że zwiększa się liczba osób bezdomnych przebywających w szpitalach i hospicjach. Natomiast pozytywnie jest to, że spada (według danych ww. badania) liczba osób bezdomnych przebywających w pustostanach, domach i na działkach.

Tabela 4. Osoby bezdomne w województwie kujawsko-pomorskim ze względu na miejsce przebywania

Miejsce przebywania /najczęściej wskazywane	2017	2019
	%	
noclegownia	7,7	6,0
ogrzewalnia	3,6	4,9
schronisko	49,6	52,7
schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	x	2,2
szpitale, hospicja	2,9	3,2
zakłady karne, areszty	8,9	9,6
izby wytrzeźwień	0,7	0,6
inne placówki	4,9	1,8
pustostany, domy na działkach	13,3	10,7
ulice, dworce, piwnice	7,1	7,1
baza (liczba osób)	1 815	1 557

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

Wskazanie przyczyn bezdomności nie jest zadaniem łatwym, gdyż najczęściej występuje kilka czynników, które oddziałują na siebie wzajemnie. Dostrzegalna jest zmiana w liczbie osób doświadczających bezdomności z powodu eksmisji czy wymeldowania (spadek o połowę, dokładnie 429 wskazań mniej niż w roku 2017). Podobnie jest w sytuacji konfliktu w rodzinie (spadek o 302 osoby) oraz uzależnień (spadek o 452 wskazania). Są to nadal wiodące przyczyny bezdomności, jednak jak wynika z analizy wyników badania, prawdopodobne jest, to iż osoba bezdomna nie podawała kilku przyczyn jednocześnie, tak jak miało to miejsce w 2017 roku.

Tabela 5. Osoby bezdomne w województwie kujawsko-pomorskim ze względu na przyczyny bezdomności

Przyczyny bezdomności	2017	2019
	wskazania*	
eksmisja, wymeldowanie	836	407
konflikt rodzinny	791	489
uzależnienie	771	319
przemoc domowa	88	71
niepowodzenie w poszukiwaniu pracy poza miejscem zamieszkania	29	41
opuszczenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	14	10
zadłużenie	164	273
bezrobocie, brak pracy	339	280
opuszczenie zakładu karnego	94	103
zły stan zdrowia, niepełnosprawność	198	147
inne	43	17

* jedna osoba mogła podać kilka powodów

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych 2017, 2019 MRPiPS

Formy i zakres dostępnej pomocy dla osób bezdomnych w województwie kujawsko-pomorskim

Badanie dotyczące działalności placówek udzielających schronienia i wsparcia osobom bezdomnym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przeprowadzono przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu dwutorowo. W celu uzyskania informacji dotyczących funkcjonowania jednostek udzielających pomocy osobom bezdomnym w sierpniu br. skierowano kwestionariusz ankiety do schronisk, noclegowni, ogrzewalni z prośbą o podanie danych nt. prowadzonej działalności. Otrzymano zwrotnie dane nt. 26 jednostek. Natomiast informacje dotyczące działających jadłodajni, stołówek i kuchni pozyskano, rozsyłając zapytanie (ankieta w CAS) do wszystkich 144 ośrodków pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim. Na podstawie zebranych danych opracowano poniższe wyniki.

Na terenie wszystkich czterech miast na prawach powiatu (Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń, Włocławek) oraz 7 powiatów ziemskich (brodnicki, bydgoski, inowrocławski, mogileński, nakielski, świecki, toruński) działają placówki udzielające schronienia osobom bezdomnym. Wśród miejsc udzielania pomocy osobom bezdomnym w sezonie 2020/2021 wyróżniamy:

- 18 schronisk, w tym 4 schroniska z usługami opiekuńczymi na terenie Włocławka, Grudziądza, Chełmży i Koronowa,
- 4 noclegownie,
- 4 ogrzewalnie.

Miejsca schronienia prowadzone dotąd przez Caritas Diecezji Włocławskiej w schronisku dla bezdomnych mężczyzn we Włocławku przy ul. Płockiej zostały przeniesione do schroniska przy ul. Karnkowskiego. Powstała kolejna noclegownia w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej 422, która aktualnie jest w procesie osiągnięcia standardu. Ogrzewalnia w Inowrocławiu przy ul. Jacewskiej 118 nie będzie funkcjonować w sezonie 2020/2021 roku.

Zgodnie z art. 48 a ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.) Wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach.

Zgłoszenia do rejestru dokonuje gmina:

- 1) prowadząca placówkę;
- 2) zlecająca na podstawie art. 25 ust. 1 zadanie prowadzenia placówki;
- 3) która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny.

Gminy zobowiązane są zgłaszać wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach, znajduje się na stronie internetowej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (BIP – Menu tematyczne: Polityka Społeczna – Rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia)¹.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w związku z pandemią wydłużono termin dostosowania placówek do standardów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy

¹ Informacja opracowana przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy.

i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni z 2020 roku do roku 2022 ustawą z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Art. 34. W ustawie z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700) w art. 4 wyrazy „do dnia 31 grudnia 2020 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2022 r.”.

Jadłodajnie, stołówki i kuchnie zmieniły zasady funkcjonowania w związku z pandemią Covid-19. Czasowo zamknięto Stołówkę przy Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn w Bydgoszczy oraz Jadłodajnię dla Ubogich w Toruniu. Częściej również wydawane są posiłki w jednorazowych pojemnikach do spożycia na zewnątrz stołówki.

Tabela 6. Schroniska, noclegownie, ogrzewalnie ze względu na liczbę miejsc 2020/2021, liczbę korzystających w roku 2019

Typ placówki	liczba miejsc		możliwość zwiększenia		razem miejsca		korzystający*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2018	2019
schroniska	1 183	953	103	40	1 286	993	1 679	1 865
noclegownie	100	140	40	40	140	180	441	220
ogrzewalnie	94	81	10	3	104	84	291	629
łącznie	1 377	1 174	153	83	1 530	1 257	2 411	2 714

Źródło: dane własne ROPS w Toruniu

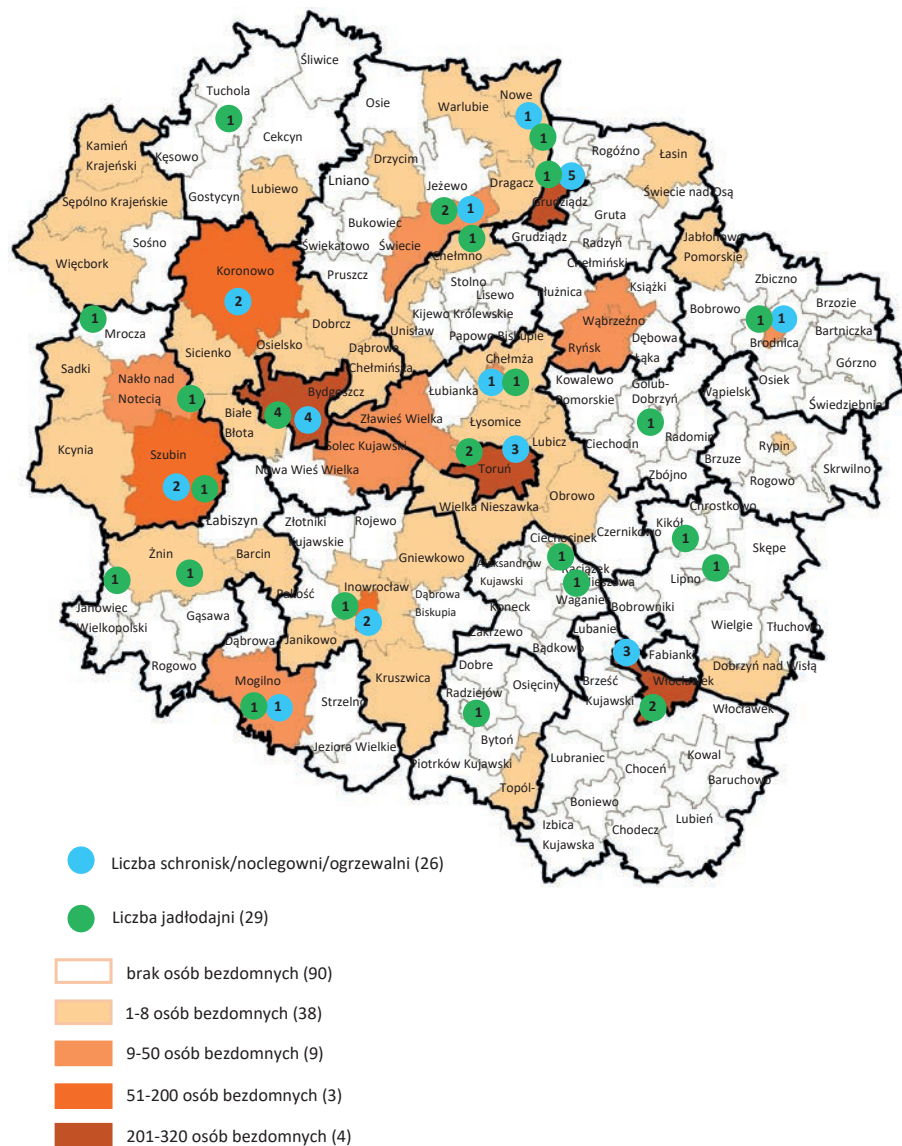
*osoba mogła być wskazywana kilkakrotnie, w zależności od formy wsparcia

Jak wskazuje powyższa tabela, liczba osób korzystających z infrastruktury pomocowej jest wyższa niż w roku ubiegłym. Pomimo spadku liczby miejsc w placówkach coraz więcej osób korzysta z usług świadczonych przez schroniska.

Z funkcjonujących 29 jadłodajni/stołówek aż 24 działa całorocznie, natomiast 5 działa sezonowo (najczęściej w okresie jesienno-zimowym). Jadłodajnie zlokalizowane na terenie miast na prawach powiatu (Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń, Włocławek) wydają głównie posiłki bez skierowania.

Jak pokazuje poniższa mapa, najlepiej rozwinięta infrastruktura występuje w miastach na prawach powiatu oraz w powiatach sąsiadujących z tymi powiatami. Tam również występuje najwyższa liczba osób bezdomnych w naszym województwie, ponieważ bezdomność jest problemem zwłaszcza dużych miast. Na terenie 5 powiatów nie występują żadne placówki skierowane do osób bezdomnych (grudziądzki, rypiński, sępoleński, wąbrzeski, włocławski).

Mapa 1. Liczba osób bezdomnych oraz stan infrastruktury w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych MRPIPS 2019, dane własne ROPS w Toruniu

Karty schronisk, noclegowni, ogrzewalni w województwie kujawsko-pomorskim

BYDGOSZCZ

NAZWA	CENTRUM POMOCY DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYZN – SCHRONISKO	CENTRUM POMOCY DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYZN – NOCLEGOWNIA ²
ADRES	UL. FORDOŃSKA 422, 85-790 BYDGOSZCZ	UL. FORDOŃSKA 422, 85-790 BYDGOSZCZ
E-MAIL	fis.sekretariat@gmail.com	fis.sekretariat@gmail.com
NUMER TELEFONU	52 343 93 40	52 343 93 40
PODMIOT PROWADZĄCY	FUNDACJA INKUBATOR SPOŁECZNY	FUNDACJA INKUBATOR SPOŁECZNY
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	NOCNY
LICZBA MIEJSC	100	50
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYZN	DLA MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMALNOŚCI	-	-
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ		
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	NIE
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	
LEKARZ		
PSYCHOLOG		
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ		
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

² noclegownia w trakcie uzyskiwania standardów

NAZWA	CENTRUM POMOCY DLA BEZDOMNYCH KOBIET	OGRZEWALNIA DLA BEZDOMNYCH PRZY ZGROMADZENIU SIÓSTR ALBERTYNEK
ADRES	UL. POLANKA 9, 85-085 BYDGOSZCZ	UL. KORONOWSKA 14, 85-405 BYDGOSZCZ
E-MAIL	fis.sekretariat@gmail.com	albertynki.bydgoszcz@gmail.com
NUMER TELEFONU	52 372 22 57	523 277 355
PODMIOT PROWADZĄCY	FUNDACJA INKUBATOR SPOŁECZNY	ZGROMADZENIE SIÓSTR ALBERTYNEK
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	SEZONOWY (01.10 – 30.04)
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	CAŁODOBOWY
LICZBA MIEJSC	80	30
DLA KOGO	DLA KOBIET	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/ DECYZJA OPS	TAK	-
FORMALNOŚCI	-	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK		✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ		✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		✓
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBSŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		✓
PSYCHOLOG		✓
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ		✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		FARMACEUTKA
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	TAK

GRUDZIĄDZ

NAZWA	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN	SCHRONISKO Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI
ADRES	UL. PARKOWA 22/24, 86-300 GRUDZIĄDZ	UL. PARKOWA 22/24, 86-300 GRUDZIĄDZ
E-MAIL	tpba.gr@wp.pl	tpba.gr@wp.pl
NUMER TELEFONU	56 64 330 64	56 64 330 64
PODMIOT PROWADZĄCY	KOŁO GRUDZIĄDZKIE TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA	KOŁO GRUDZIĄDZKIE TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	CAŁODOBOWY
LICZBA MIEJSC	108	12
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYŹN	DLA MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI, ZAŚWIADCZENIE O REJESTRACJI W PUP	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI, ZAŚWIADCZENIE O REJESTRACJI W PUP
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU		✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ	✓	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ		✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	TAK	TAK
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		
PSYCHOLOG	✓	
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓	
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		PIELĘGNIARKA
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA	ZATRUDNIENIE PIELĘGNIARKI
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

NAZWA	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH KOBIET	NOCLEGOWNIA DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN
ADRES	UL. WARYŃSKIEGO 36, 86-300 GRUDZIĄDZ	UL. PARKOWA 22/24, 86-300 GRUDZIĄDZ
E-MAIL	krpkps@o2.pl	tpba.gr@wp.pl
NUMER TELEFONU	56 463 94 96	56 64 330 64
PODMIOT PROWADZĄCY	POLSKI KOMITET POMOCY SPOŁECZNEJ ZARZĄD MIEJSKO-GMINNY W GRUDZIĄDZU	KOŁO GRUDZIĄDZKIE TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	NOCNY
LICZBA MIEJSC	25	10
DLA KOGO	DLA KOBIET	DLA MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK		✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ	✓	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE		✓
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	TAK
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	
LEKARZ		
PSYCHOLOG		
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ		
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

NAZWA	OGRZEWALNIA
ADRES	UL. PARKOWA 22/24, 86-300 GRUDZIĄDZ
E-MAIL	tpba.gr@wp.pl
NUMER TELEFONU	56 64 330 64
PODMIOT PROWADZĄCY	KOŁO GRUDZIĄDZKIE TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	NOCNY
LICZBA MIEJSC	30
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	-
FORMALNOŚCI	-
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	✓
GOTOWY POSIŁEK	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	
ODZIEŻ	
PRANIE UBRAŃ	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	
ŁAŻNIA	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	
LEKI	
POMOC FINANSOWA	
INNE	✓
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOBSŁUGI	✓
STREETWORKING	TAK
SPECJALIŚCI:	NIE
PRACOWNIK SOCJALNY	
LEKARZ	
PSYCHOLOG	
PEDAGOG	
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	-

TORUŃ

NAZWA	MIEJSKIE SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN	NOCLEGOWNIA PRZY MIEJSKIM SCHRONISKU DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN
ADRES	UL. M. SKŁODOWSKIEJ - CURIE 82/84, 87-100 TORUŃ	UL. M. SKŁODOWSKIEJ - CURIE 82/84, 87-100 TORUŃ
E-MAIL	msbm1@wp.pl	msbm1@wp.pl
NUMER TELEFONU	56 62333 36	56 623 28 54
PODMIOT PROWADZĄCY	GMINA MIASTA TORUŃ	GMINA MIASTA TORUŃ
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	CAŁODOBOWY
LICZBA MIEJSC	66	50
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYŹN	DLA MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS		
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ	✓	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI	✓	✓
POMOC FINANSOWA	✓	✓
INNE	✓	✓
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOBSŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		
PSYCHOLOG		
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE	PIELĘGNIARKA	PIELĘGNIARKA
ZAPLECZE MEDYCZNE	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ, ZATRUDNIENIE PIELĘGNIARKI	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ, ZATRUDNIENIE PIELĘGNIARKI
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	TAK	TAK

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH W TORUNIU - STOWARZYSZENIE MONAR
ADRES	UL. DYBOWSKA 1, 87-100 TORUŃ
E-MAIL	torun@monar.org
NUMER TELEFONU	56 651 35 96
PODMIOT PROWADZĄCY	STOWARZYSZENIE MONAR WARSZAWA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY
LICZBA MIEJSC	42
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	
ODZIEŻ	✓
PRANIE UBRAŃ	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓
ŁAŻNIA	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓
LEKI	✓
POMOC FINANSOWA	
INNE	
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOSŁUGI	✓
STREETWORKING	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓
LEKARZ	
PSYCHOLOG	
PEDAGOG	
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE

WŁOCŁAWEK

NAZWA	SCHRONISKO CARITAS DLA BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI	OGRZEWALNIA CARITAS DLA OSÓB BEZDOMNYCH
ADRES	UL. PŁOCKA 2, 87-800 WŁOCŁAWEK	UL. WYSZYŃSKIEGO 2, 87-800 WŁOCŁAWEK
E-MAIL	caritasschr@diecezja.wloclawek.pl	caritasschr@diecezja.wloclawek.pl
NUMER TELEFONU	518 014 554	518 014 558
PODMIOT PROWADZĄCY	CARITAS DIECEZJI WŁOCŁAWSKIEJ	CARITAS DIECEZJI WŁOCŁAWSKIEJ
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	SEZONOWO
CHARAKTER	CAŁODOBOWY	NOCNY
LICZBA MIEJSC	22	15
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN	DLA MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	-
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI	-
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ	✓	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	
LEKI	✓	
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	NIE
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ		
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚLUGI		
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	NIE
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	
LEKARZ		
PSYCHOLOG	✓	
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓	
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		
ZAPLECZE MEDYCZNE	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ /APTECZKA	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

NAZWA	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH Kobiet i MĘŻCZYŹN
ADRES	UL. PRYMASA KARNKOWSKIEGO 7, 87-800 WŁOCŁAWEK
E-MAIL	caritasschr@diecezja.wloclawek.pl
NUMER TELEFONU	518 014 558
PODMIOT PROWADZĄCY	CARITAS DIECEZJI WŁOCŁAWSKIEJ
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO
LICZBA MIEJSC	120
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓
ODZIEŻ	✓
PRANIE UBRAŃ	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓
ŁAŻNIA	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓
LEKI	
POMOC FINANSOWA	
INNE	✓
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚLUGI	✓
STREETWORKING	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓
LEKARZ	
PSYCHOLOG	✓
PEDAGOG	✓
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE

BRODNICA – POWIAT BRODNICKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH „BETANIA”
ADRES	UL. GAJDY 3, 87-300 BRODNICA
E-MAIL	caritas.brodnica7@wp.pl
NUMER TELEFONU	696 083 848
PODMIOT PROWADZĄCY	BRODNICKIE CENTRUM CARITAS IM. BPA JANA CHRAPKA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO
LICZBA MIEJSC	64
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYŹN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓
ODZIEŻ	✓
PRANIE UBRAŃ	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓
ŁAŻNIA	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓
LEKI	
POMOC FINANSOWA	
INNE	✓
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOBSŁUGI	✓
STREETWORKING	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓
LEKARZ	
PSYCHOLOG	✓
PEDAGOG	
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE

KORONOWO – POWIAT BYDGOSKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI
ADRES	NOWY JASINIEC 45, 86-010 KORONOWO	NOWY JASINIEC 45, 86-010 KORONOWO
E-MAIL	biuro@stowarzyszeniejesien.pl	biuro@stowarzyszeniejesien.pl
NUMER TELEFONU	52 382 97 60, 661 166 838	52 382 97 60, 661 166 838
PODMIOT PROWADZĄCY	STOWARZYSZENIE JESIEŃ	STOWARZYSZENIE JESIEŃ
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO	CAŁODOBOWO
LICZBA MIEJSC	50	50
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOZSAMOŚCI	
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ		✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA		
ART. HIG. OSOBISTEJ		✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		
PSYCHOLOG	✓	✓
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ		✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE	TERAPEUTA ZAJĘCIOWY	TERAPEUTA ZAJĘCIOWY
ZAPLECZE MEDYCZNE	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ	POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ/ZATRUDNIENIE PIEŁĘGNIARKI
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

INOWROCŁAW – POWIAT INOWROCŁAWSKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH Kobiet
ADRES	UL. JACEWSKA 118, 88-100 INOWROCŁAW	UL. TORUŃSKA 26, 88-100 INOWROCŁAW
E-MAIL	ino-bratalbert@o2.pl	ktopd.ino@interia.pl
NUMER TELEFONU	52 357 11 22	56 303 39 27
PODMIOT PROWADZĄCY	TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA KOŁO INOWROC- ŁAWSKIE	TERENOWY KOMITET OCHRONY PRAW DZIECKA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO	CAŁODOBOWO
LICZBA MIEJSC	48	15
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYŹN	DLA KOBIEC
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	TAK
FORMALNOŚCI	-	-
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	
PRANIE UBRAŃ	✓	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE	WSPARCIE SOCJALNE	
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ		✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOBSŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	
LEKARZ	✓	
PSYCHOLOG	✓	✓
PEDAGOG		✓
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	✓	
INNE		DORADCA ZAWODOWY
ZAPLECZE MEDYCZNE	PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

MOGILNO – POWIAT MOGILEŃSKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH Kobiet i Mężczyzn
ADRES	UL. ŁĄKOWA 1B, 88-300 MOGILNO
E-MAIL	-
NUMER TELEFONU	52 318 06 26
PODMIOT PROWADZĄCY	MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MOGILNIE
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO
LICZBA MIEJSC	25
DLA KOGO	DLA KOBIEt I MĘŻCZYŻN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	
GOTOWY POSIŁEK	✓
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓
ODZIEŻ	
PRANIE UBRAŃ	
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	
ŁAŻNIA	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	
LEKI	
POMOC FINANSOWA	
INNE	
NIEPEŁNOSPRAWNI	NIE
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	
STREETWORKING	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓
LEKARZ	
PSYCHOLOG	
PEDAGOG	
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE

SZUBIN – POWIAT NAKIELSKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH JUDYM	NOCLEGOWNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH JUDYM II
ADRES	UL. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH 35, KOŁACZKOWO, 89-200 SZUBIN	UL. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH 35, KOŁACZKOWO, 89-200 SZUBIN
E-MAIL	judymkołaczkowo@wp.pl	judymkołaczkowo@wp.pl
NUMER TELEFONU	52 384 59 17	52 384 59 17
PODMIOT PROWADZĄCY	KUJAWSKO-POMORSKIE STOWARZYSZENIE POMOCY BLIŹNIEMU „JUDYM”	KUJAWSKO-POMORSKIE STOWARZYSZENIE POMOCY BLIŹNIEMU „JUDYM”
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWO	NOCNY
LICZBA MIEJSC	45	30
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK	TAK
FORMALNOŚCI		-
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE		✓
GOTOWY POSIŁEK	✓	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ	✓	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI	✓	✓
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	NIE	NIE
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ		
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚLUGI		
STREETWORKING	NIE	NIE
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		
PSYCHOLOG		
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	✓	✓
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE	PSYCHIATRA	PSYCHIATRA
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA, POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ	APTECZKA, POKÓJ/PUNKT PODSTAWOWEJ OPIEKI MEDYCZNEJ
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE	NIE

ŚWIECIE – NOWE – POWIAT ŚWIECKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH	OGRZEWALNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH
ADRES	UL. OGRODOWA 9B, 86-200 ŚWIECIE	UL. TYLNA 11, 86-170 NOWE
E-MAIL	schronisko.swiecie@wp.pl	mgop@2gminanowe.pl
NUMER TELEFONU	52 331 63 25	52 333 72 39
PODMIOT PROWADZĄCY	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIECIU	MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W NOWYM
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE	SEZONOWO (01.11 – 31.03)
CHARAKTER	CAŁODOBOWO	NOCNY
LICZBA MIEJSC	30	6
DLA KOGO	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN	DLA KOBIET I MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	-	-
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:		
SCHRONIENIE	✓	✓
GOTOWY POSIŁEK		
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓	✓
ODZIEŻ	✓	✓
PRANIE UBRAŃ		
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓	✓
ŁAŻNIA	✓	✓
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓	✓
LEKI		
POMOC FINANSOWA		
INNE		
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓	
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚŁUGI	✓	✓
STREETWORKING	NIE	TAK
SPECJALIŚCI:	TAK	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓	✓
LEKARZ		
PSYCHOLOG	✓	
PEDAGOG		
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ		
PRAWNIK/PORADY PRAWNE		
INNE		
ZAPLECZE MEDYCZNE	-	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	-	NIE

CHEŁMŻA – POWIAT TORUŃSKI

NAZWA	SCHRONISKO DLA OSOB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI IM. BŁ. KS. STEFANA WINCENEGO FRELICHOWSKIEGO W CHEŁMŻY
ADRES	UL. POLNA 20, 87-140 CHEŁMŻA
E-MAIL	schroniskochelmzasocjalna@wp.pl
NUMER TELEFONU	696 083 848
PODMIOT PROWADZĄCY	BRODNICKIE CENTRUM CARITAS IM. BPA JANA CHRAPKA
CZAS DZIAŁANIA	CAŁOROCZNIE
CHARAKTER	CAŁODOBOWY
LICZBA MIEJSC	46 (20 wydzielonych z usługami opiekuńczymi)
DLA KOGO	DLA MĘŻCZYZN
SKIEROWANIE/DECYZJA OPS	TAK
FORMALNOŚCI	DOKUMENT TOŻSAMOŚCI
FORMY POMOCY:	
SCHRONIENIE	✓
GOTOWY POSIŁEK	
MIEJSCE NA PRZYGOTOW. POSIŁKU	✓
ODZIEŻ	✓
PRANIE UBRAŃ	✓
MIEJSCE DO PRANIA UBRAŃ	✓
ŁAŻNIA	
ART. HIG. OSOBISTEJ	✓
LEKI	
POMOC FINANSOWA	
INNE	USŁUGI OPIEKUŃCZE
NIEPEŁNOSPRAWNI	TAK
SAMODZIELNE PORUSZANIE SIĘ	✓
ZDOLNOŚĆ DO SAMOOBŚLUGI	✓
STREETWORKING	TAK
SPECJALIŚCI:	TAK
PRACOWNIK SOCJALNY	✓
LEKARZ	
PSYCHOLOG	
PEDAGOG	
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	
PRAWNIK/PORADY PRAWNE	
INNE	
ZAPLECZE MEDYCZNE	APTECZKA
DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB SPOZA PLACÓWKI	NIE

Wykaz jadłodajni, stołówek, kuchni w województwie kujawsko-pomorskim

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
BYDGOSZCZ							
1	Centrum Pomocy „Betlejem” Caritas Diecezji Bydgoskiej	85-005 Bydgoszcz ul. Drukarska 6 tel. 52 371 67 21	całorocznie	od poniedziałku do piątku	7 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek
2	Jadłodajnia Bydgoskiego Stowarzyszenia Miłośierdzia św. Wincentego a'Paulo	85-093 Bydgoszcz ul. Ossolińskich 2 tel. 52 322 53 52	od września do czerwca	od poniedziałku do soboty	od pn do pt 14 ³⁰ - 19 ⁰⁰ soboty 13 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek w soboty: kanapki i gorąca herbata
3	Centrum Pomocy im. św. Brata Alberta	85-405 Bydgoszcz ul. Koronowska 14 tel. 52 327 73 55	całorocznie	od poniedziałku do piątku	10 ³⁰ – 11 ³⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek
4	Centrum Chrześcijańskie Kanaan Misja Betezda – Stołówka	85-222 Bydgoszcz ul. Czartoryskiego 12 tel. 52 321 35 28	całorocznie	od poniedziałku do piątku	wtorek po mszy o 18 ⁰⁰ poniedziałek, środa, czwartek, piątek 12 ³⁰ -14 ⁰⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
GRUDZIĄDZ							
5	Stołówka Grudziądzkiego Centrum Caritas im. Błogosławionej Juty	86-300 Grudziądz Al. 23 Stycznia 16 tel. 56 642 94 44	całorocznie	od poniedziałku do piątku	11 ³⁰ – 14 ⁰⁰	ze skierowaniem (w przypadku braku skierowania podawane są o godzinie 13.50-14.00)	jeden gorący posiłek
TORUŃ							
6	Centrum Pielęgnacji Caritas	87-100 Toruń Wyszyńskiego 7/9 tel. 56 659 03 97	całorocznie	od poniedziałku do piątku	8 ⁰⁰ - 10 ⁰⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek lub suchy prowiant
7	Jadłodajnia Toruńskie Centrum Caritas	87-100 Toruń Szosa Bydgoska 1A tel. 56 654 05 43	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ³⁰ - 13 ³⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek
WŁOCŁAWEK							
8	Miejska Jadłodajnia „J św. Antoniego”	87-800 Włocławek ul. Św. Antoniego 11 tel. 54 411 03 80	całorocznie	7 dni w tygodniu	10 ³⁰ – 15 ³⁰	ze skierowaniem	dwudaniowy obiad

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
9	Jadłodajnia Caritas Diecezji Włocławskiej	87- 800 Włocławek ul. Gdańska 6 tel. 518 01 45 58	całorocznie	7 dni w tygodniu dla osób posiadających decyzję z ops	9 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
			całorocznie z wyłączeniem lipca i sierpnia	od poniedziałku do soboty dla wszystkich potrzebujących	9 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	bez skierowania	jeden gorący posiłek
POWIAT ALEKSANDROWSKI							
10	Kuchnia przy MOPS	87-720 Ciechocinek ul. Kopernika 14 tel. 54 416 10 17	od października do marca	od poniedziałku do piątku	13 ³⁰ 14 ³⁰	decyzja	jeden gorący posiłek
11	Spółdzielnia Socjalna „Nieszawskie Smaki”	87-730 Nieszawa ul. 3 Maja 11 tel. 885-300-230	od października do marca	od poniedziałku do piątku	12 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	ze skierowaniem	dwudaniowy obiad
POWIAT BRODNICKI							
12	Jadłodajnia Brodnickie Centrum Caritas	87-300 Brodnica ul. Gajdy 3 tel. 56 495 02 81	całorocznie	od poniedziałku do piątku	13 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT BYDGOSKI							
<i>brak stołówek/jadłodajni</i>							

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
POWIAT CHEŁMIŃSKI							
13	Stołówka przy Centrum Zapobiegania Wykluczeniu Społecznemu	86-200 Chełmno ul. Dominikańska 40 tel. 56 686 84 33	od września do maja	od poniedziałku do piątku	11 ¹⁵ -12 ¹⁵	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT GOLUBSKO-DOBRYŃSKI							
14	Punkt Wydawania Posiłków	87-400 Golub-Do-brzyń ul. 17 Stycznia 10 tel. 793 98 97 97	całorocznie	7 dni w tygodniu	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT GRUDZIĄDZKI							
<i>brak stołówek/jadłodajni</i>							
POWIAT INOWROCŁAWSKI							
15	Jadłodajnia przy Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn im. św. Brata Alberta	88-100 Inowrocław ul. Jacewska 118 tel. 52 357 11 22	całorocznie	od poniedziałku do soboty	12 ⁰⁰ -12 ³⁰	ze skierowaniem/ bez skierowania	jeden gorący posiłek
POWIAT LIPNOWSKI							
16	Świetlica Wiejska w Kikole	87-620 Kikół Targowa 1a tel. 54 289 46 70 wew. 36	całorocznie	od poniedziałku do piątku	7 ¹⁵ - 15 ¹⁵	decyzja	dwudaniowy obiad

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma positek
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
17	Jadłodajnia przy MOPS w Lipnie	87-600 Lipno ul. Włodawska 16a tel. 54 287 20 67 w. 37	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ³⁰ -13 ³⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT MOGILEŃSKI							
18	Jadłodajnia przy MGOPS w Mogilnie	88-300 Mogilno ul. Rynek 10 tel. 52 315 93 15	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	decyzja	jeden gorący posiłek
POWIAT NAKIELSKI							
19	Punkt Wydawania Posiłków	89-115 Mroza ul. Łąkowa 5 tel. 52 385 63 55	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
20	Stołówka przy MGOPS w Nakle nad Notecią	89-100 Nakło nad Notecią ul. Ks. P. Skargi 6A tel. 52 386 08 14	całorocznie	od poniedziałku do piątku	11 ³⁰ - 12 ³⁰	decyzja	jeden gorący posiłek suchy prowiant
21	Stołówka im. św. Faustyny	89-200 Szubin ul. Kcyńska 34A tel. 600 19 40 33	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT RADZIEJOWSKI							
22	Jadłodajnia im. bł. Rafała Chylińskiego przy klasztorze oo. Franciszkanów w Radziejowie	88-200 Radziejów ul. Franciszkańska 4 tel. 54 285 54 19	od września do czerwca	od wtorku do niedzieli	o 13 ³⁰	bez skierowania/ze skierowaniem	jeden gorący posiłek

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
POWIAT RYPIŃSKI							
brak stołówek/jadłodajni							
POWIAT SĘPOLEŃSKI							
brak stołówek/jadłodajni							
POWIAT ŚWIECKI							
23	Jadłodajnia	86-170 Nowe ul. Pod Murami 2a tel. 52 333 72 39	całorocznie	7 dni w tygodniu	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
24	Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych – posiłek wydawany w barze „Kajtek”	86-100 Świecie ul. Nadbrzeżna 2A tel. 52 331 39 88	całorocznie	7 dni w tygodniu	10 ³⁰ -13 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
25	Jadłodajnia Parafialnego Zespołu Caritas im. św. Brata Alberta Chmieliewskiego	86-105 Świecie ul. Ks. St. Krausego 2 tel. 52 331 32 30	całorocznie	7 dni w tygodniu	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	ze skierowaniem	jeden gorący posiłek
POWIAT TORUŃSKI							
26	Restauracja „Mistral”	87-140 Chełmża ul. Łazienna 2 tel. 56 675 24 69	całorocznie	od poniedziałku do piątku	12 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	ze skierowaniem	obiad dwudaniowy, na weekend suchy prowiant

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/decyzja administracyjna	
POWIAT TUCHOLSKI							
27	Jadłodajnia przy OPS w Tucholi	89-500 Tuchola ul. Świecka 45 tel. 52 395 63 01	całorocznie	od poniedziałku do piątku	11 ⁴⁵ -13 ³⁰	decyzja	jeden gorący posiłek od poniedziałku do piątku, na weekendy i święta wydawany jest suchy prowiant
POWIAT WĄBRZEŃSKI							
<i>brak stołówek/jadłodajni</i>							
POWIAT WŁOCŁAWSKI							
<i>brak stołówek/jadłodajni</i>							
POWIAT ŻNIŃSKI							
28	Punkt Wydawania Posiłków przy MGOPS	88-430 Janowiec Wielkopolski ul. Strzelecka 8 tel. 52 302 60 68	całorocznie	od poniedziałku do piątku	11 ³⁰ -12 ⁰⁰	decyzja	jeden gorący posiłek

Lp.	Nazwa	Adres i numer telefonu	Zasady funkcjonowania				Forma posiłku
			Całorocznie/ okresowo	Dni tygodnia	Godziny otwarcia	Skierowanie/ decyzja administracyjna	
29	Punkt – jadalnia PCK w Żninie	88-400 Żnin ul. Aliantów 10A tel. 52 303 29 29	całorocznie	od poniedziałku do piątku	10 ⁰⁰ -12 ³⁰	decyzja	jeden gorący posiłek, na weekend suchy prowiant

Strategia deinstytucjonalizacji – wyzwania w zakresie obszaru bezdomności

Na zaproszenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w lutym 2020 roku rozpoczęły się prace nad opracowaniem Strategii deinstytucjonalizacji (Strategia DI) będącej niezbędnym dokumentem w związku z wymogami Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2021-2027 współfinansowanych z Unii Europejskiej w zakresie warunkującym realizację RPO zgodnie z przyjętą Strategią DI. Prace nad dokumentem odbywają się w zakresie 5 grup tematycznych: seniorzy, dzieci i młodzież, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz osoby w kryzysie bezdomności. Nad każdym z wymienionych obszarów pracuje 5 zespołów, w których skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, ośrodków pomocy społecznej oraz regionalnych ośrodków polityki społecznej. Kształt wypracowanych założeń, zaprezentowanych poniżej, nie jest ostateczny, jest to wynik dotychczasowych prac grupy ds. osób w kryzysie bezdomności oraz propozycja rozwiązań.

Perspektywa obejmująca czas wprowadzania zmian w zakresie strategii DI (do roku 2040) jest szersza niż nowa perspektywa finansowa (2021-2027). Proces deinstytucjonalizacji to perspektywa długookresowa, na jego przeprowadzenie potrzeba co najmniej 20 lat.

W ramach cotygodniowych/codwutygodniowych spotkań online (w związku z pandemią Covid-19 organizowano głównie spotkania online) grupa robocza ds. osób w kryzysie bezdomności wypracowała główne założenia systemu wsparcia, przy wykorzystaniu przede wszystkim usług świadczonych w społeczności lokalnej, obejmujące następujące zadania: 1) przeciwdziałanie bezdomności; 2) mieszkania wspomagane; 3) instytucje/placówki; 4) mieszkania przystępne cenowo.

Podstawowe założenia w budowaniu Strategii DI dot. osób pozostających w kryzysie bezdomności odnoszą się do zasady, że system powinien dawać realną możliwość wyjścia z kryzysu bezdomności, uwzględniając, iż jest to długotrwały proces, lub dać możliwość godnego życia w rozwiązaniach mieszkaniowych osobom, które z uwagi na wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia (w tym uzależnienia) nie są w stanie przejść od bezdomności do pełnej samodzielności. Ponadto założono, że system musi opierać się na uznaniu praw człowieka osób w kryzysie bezdomności, uznając prawo do decydowania o sobie, również w sytuacji, kiedy klienci nie będą chcieli skorzystać ze wsparcia w postaci mieszkań. Ważnym narzędziem wprowadzania zmiany powinna być Karta Praw Osób Bezdomnych. System musi zapewnić realne mechanizmy przeciwdziałania bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu, połączone ze wsparciem specjalistów i swobodnym dostępem do usług m.in. społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych. Przyjęto, iż docelowo 80% usług powinno być świadczonych w społeczności lokalnej, a 20% w instytucjach, jednakże może to nastąpić pod warunkiem utworzenia odpowiedniego zasobu mieszkaniowego, który pozwoli w konsekwencji wygaszać usługi świadczone w instytucjach.

Jednym z podstawowych działań Strategii DI w obszarze osób w kryzysie bezdomności jest przeciwdziałanie bezdomności. Wiąże się to ze zdiagnozowaniem i monitorowaniem grup zagrożonych bezdomnością (w oparciu o założenia międzynarodowej typologii ETHOS szeroko adresującej kwestię bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego). Proponuje się wczesne udzielanie wsparcia w postaci usług świadczonych w mieszkaniach skierowanych do grup zagrożonych eksmisją, opuszczających placówki czy instytucje. Niezbędnym elementem jest zintegrowanie działań na rzecz zapobiegania utracie mieszkania, zadłużenia czynszowego, eksmisji i bezdomności poprzez m.in. wsparcie specjalistów czy programy odpracowywania długów oraz wprowadzenie kompleksowego syste-

mu wsparcia, na poziomie władz (koordynacja działań na poziomie centralnym) oraz na poziomie odbiorców (metoda „jednego okienka”, zintegrowana prewencja bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego, zwiększona rola ośrodków pomocy społecznej).

Kolejnym etapem w celu usamodzielnienia się są mieszkania wspomagane (zastępujące mieszkania chronione ze względu na zakres działań oraz nazewnictwo). Rekomenduje się system mieszkań wspomaganych z usługami dostosowanymi do konkretnego klienta, wybieranych z katalogu usług. Podział mieszkań powinien opierać się na funkcji, jaką mają pełnić, bez sztywnego podziału między mieszkania treningowe i wspierane.

Zmiany dotyczące funkcjonowania schronisk powinny polegać na przeprofilowaniu istniejących placówek pod kątem usług bądź ich likwidacji/przeobrażenia w zespoły mieszkań wspomaganych. Usługi świadczone w placówkach będą miały charakter interwencyjny, skupią szereg usług (schronienie, żywność, odzież, streetworking). Usługa streetworkingu powinna zostać prawnie usankcjonowana i wzmocniona.

Kolejnym, ostatnim etapem przeciwdziałania bezdomności powinna być oferta przystępnych cenowo mieszkań docelowych, skierowanych m.in. do odbiorców usług społecznych, w tym osób wychodzących z kryzysu bezdomności, osób zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym, osób z niepełnosprawnościami, usamodzielniającej się młodzieży (np. z placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych). System powinien obejmować mieszkania docelowe, tak aby mógł zapewnić skuteczne wychodzenie z kryzysu bezdomności czy właściwe przeciwdziałanie bezdomności oraz zapewnić możliwość dalszego świadczenia usług w tych mieszkaniach, w zakresie niezbędnym, ale zdecydowanie mniejszym niż w mieszkaniach wspomaganych. W tym celu należy wykorzystać innowacyjne rozwiązania, takie jak np. społeczne agencje najmu.

Spółeczne agencje najmu – nowe rozwiązania ustawowe

Obecnie rząd przygotowuje projekt ustawy o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, ustawy o dozorze technicznym oraz niektórych innych ustaw (aktualny projekt jest z dnia 23 września 2020 roku³. Projekt ma być poddany pod obrady sejmowe jesienią 2020 roku, a ustawa ma wejść w życie od 1 stycznia 2021 roku. Jedną ze zmian w prawie ma być wprowadzenie znanych już na Zachodzie społecznych agencji najmu. Takie instytucje istnieją już od ok. 30 lat i okazały się skuteczne (Wielka Brytania, Belgia, Francja, Węgry). Celem ma być poprawa sytuacji mieszkaniowej w Polsce, a w tym przypadku konkretnie zwiększenie dostępności tanich mieszkań na wynajem.

Procedowany obecnie pakiet mieszkaniowy to zbiór kilkunastu ustaw, których zadaniem jest poprawić dostępność mieszkań i warunki życiowe. Część z nich jest już na etapie sejmowym (chodzi m.in. o przepisy uruchamiające dopłaty do czynszu zawarte w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa.⁴

W naszym kraju działają już dwie takie agencje. Pierwszą z nich jest Miejskie Biuro Najmu w Poznaniu, zaś drugą – warszawska agencja działająca przy Fundacji Habitat for Humanity Poland.

W największym skrócie społeczne agencje najmu pośredniczą między właścicielami mieszkań a osobami, które chciałyby wynająć lokal. Agencja przejmuje od właściciela wszelkie obowiązki związane z najmem, w tym m.in.: znalezienie i weryfikację najemców, podpisanie umowy, pilnowanie terminowości płatności, regularną kontrolę stanu mieszkania, opiekę nad mieszkaniem (naprawy itp.). Dzięki pośrednictwu agencji właściciel mieszkania ma spokój oraz gwarancję dochodów – nawet jeśli mieszkanie będzie stało puste, społeczna agencja najmu co miesiąc przeleje na jego konto ustaloną kwotę. W zamian za to właściciel zgadza się jednak, żeby mieszkanie było wynajęte po stawkach niższych niż rynkowe. Dzięki temu mieszkania te stają się dostępne dla osób o dochodach zbyt niskich, by wynająć na rynku komercyjnym, a zbyt wysokich, by kwalifikować się do otrzymania lokalu komunalnego (tzw. „luka czynszowa”).

Założenia projektu ustawy regulującej działanie społecznych agencji najmu (SAN) wskazują, że prowadzenie SAN będzie uzależnione od zawarcia umowy o współpracy z gminą. SAN będą mogły działać jako spółki kapitałowe z większościovym udziałem gminy, fundacje lub stowarzyszenia, a wszelkie dochody z działalności będą w całości przeznaczane na działalność SAN. Działanie SAN będzie współfinansowane przez gminę na zasadach uzgodnionych w umowie o współpracy (na zasadzie wsparcia realizacji zadania publicznego lub powierzenia realizacji zadania publicznego). Gmina będzie określać kryteria przyjmowania klientów do SAN (wybierając z katalogu z ustawy o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania lub ustalając własne kryteria). Klienci SAN będą mogli korzystać z dopłat do czynszu na zasadach określonych w ustawie o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (analogicznie jak w programie Mieszkanie na Start). SAN będzie dzierżawił lokale mieszkalne od właścicieli, a następnie wynajmował je klientom wskazanym przez gminę.

³ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12334202>

⁴ <http://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=534>

Pilotażowe projekty oparte na zasadach najmu społecznego zrealizowane w Polsce (Warszawa, Poznań), mimo niewielkiej skali i eksperymentalnego charakteru, odniosły sukces. Przykładowo ze wsparcia warszawskiej Społecznej Agencji Najmu (w ramach projektu HomeLab) w latach 2017–2019 skorzystało 30 gospodarstw domowych, w tym 179 osób dorosłych i 67 dzieci. Skuteczność udzielonej pomocy potwierdziły niezależne badania zewnętrzne. U osób objętych wsparciem poprawiły się m.in. bezpieczeństwo i jakość mieszkania, a klienci przeznaczali na najem mniejszą niż wcześniej część dochodów. Społeczne agencje najmu nie tylko pośredniczą między właścicielami a lokatorami. Mogą również oferować dodatkowe formy pomocy najemcom, pomagając im poprawić swoją sytuację bytową.

Przygotowywany przez rząd pakiet mieszkaniowy ma pomóc w poprawie sytuacji mieszkaniowej. Przepisy regulujące społeczne agencje najmu mają przyczynić się do tworzenia kolejnych społecznych agencji najmu w Polsce. Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji przygotowaną dla projektu ustawy, zakłada się, że w ciągu kolejnych 10 lat, do 2030 roku, powstanie około 45 SAN. Każdy SAN od trzeciego roku funkcjonowania będzie wynajmował średnio 50 mieszkań. Daje to pulę około 2000 mieszkań w 2030 roku.

Społeczne agencje najmu nie są więc oczywiście w stanie w pojedynkę rozwiązać problemów mieszkaniowych, z jakimi boryka się Polska. Nawet jeśli dzięki uregulowaniu ustawowemu zaczną powstawać na skalę zakładaną przez rząd, ich zasięg zawsze będzie ograniczony i lokalny. Mogą jednak stanowić przydatne narzędzie wspierające inne działania. Jak wynika z badania opinii publicznej przeprowadzonego na zlecenie Fundacji Habitat For Humanity Poland, około połowa mieszkańców naszego kraju byłaby zainteresowana usługami społecznych agencji najmu.⁵

---

⁵ https://habitat.pl/files/fm2020/problemy_mieszkaniowe_Polek_i_Polakow.pdf

Dobre praktyki

Legionowskie Centrum Charytatywno-Opiekuńcze

Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu placówek na rzecz osób bezdomnych, ubogich i wykluczonych, z których większość działa we współpracy z administracją publiczną. Rok 2020 jest 26 rokiem działalności Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej na terenie Gminy Legionowo. W pierwszych latach ograniczała się ona jedynie do prowadzenia noclegowni dla bezdomnych mężczyzn zlokalizowanej w latach 1994-1998 przy ul. Warszawskiej, a od 1998 do dnia dzisiejszego przy ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 20 i 22.

Od momentu powołania do życia (2002 r.) Legionowskiego Centrum Charytatywno-Opiekuńczego podjęto szereg innych zadań, mających służyć mieszkańcom Legionowa. Z czasem noclegownia przekształcona została w całodobowe schronisko dla 38 bezdomnych mężczyzn. W latach 2006-2008 prowadzono Centrum Integracji Społecznej, w kolejnych latach również Ośrodek Interwencji Kryzysowej, mieszkania kontraktowe dla wychodzących z bezdomności, hostel socjalny, punkt informacyjno-konsultacyjny dla ofiar przemocy domowej i mieszkania chronione treningowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Obecnie głównymi adresatami Centrum są osoby bezdomne z terenu Gminy Legionowo (Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn), pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej z terenu Gminy Legionowo (Mieszkania Chronione Treningowe) i mieszkańcy Gminy Legionowo (Punkt Konsultacyjny z dyżurami specjalistów: psychologa dziecięcego, psychologa dla dorosłych, psychoterapeuty i prawnika). W planach jest przygotowanie dwóch pomieszczeń, które będą przeznaczone na mieszkania wspierane dla osób gotowych do samodzielnego zamieszkania.

Placówkę stanowią dwa budynki, w pierwszym znajduje się 25 miejsc przeznaczonych głównie dla osób z problemami powiązаныmi z chorobą alkoholową, problemami zdrowotnymi i/ lub wykluczeniem społecznym. Drugi budynek zamieszkuje 13 mężczyzn, którzy są „krok dalej” w walce ze swoimi problemami i w związku z tym w większości oczekują oni na mieszkania z zasobów Gminy Legionowo. W związku z wydłużonym oczekiwaniem, pokoje w tej części placówki zostały przygotowane w taki sposób, żeby możliwie wiernie oddawać warunki panujące w „normalnym” mieszkaniu. Pokoje są głównie dwuosobowe, posiadające aneks kuchenny i własną łazienkę.

Każdy z mieszkańców Legionowskiego Centrum ma do dyspozycji wsparcie w postaci psychologa, psychoterapeuty i prawnika. Dodatkowo opiekunowie zatrudnieni w placówce mają szerokie doświadczenie w pracy socjalnej i kierunkowe wykształcenie, które ułatwia codzienną pracę z mieszkańcami (pracownik socjalny, asystent rodziny, kuratorzy sądowi i psycholog). Legionowski Ośrodek Pomocy Społecznej wydelegował również pracownika socjalnego, który zajmuje się pomocą i pracą socjalną z mieszkańcami placówki. Miejsce to w pełni realizuje rekomendowane standardy dla tego typu placówek. Dodatkowo wyposażone jest w sprzęt i narzędzia, umożliwiające, ale i mobilizujące mieszkańców do osobistego zaangażowania w utrzymanie budynków i terenu w odpowiednim stanie. Często te codzienne zadania i obowiązki ułatwiają mieszkańcom efektywny powrót na rynek pracy. Powrót ten wspierany jest również przez możliwość skorzystania z dobrze wyposażonej sali komputerowej, w której jedni mieszkańcy uczą innych korzystania z dostępnego sprzętu.

Największym wyzwaniem w codziennej pracy jest z jednej strony wspieranie mieszkańców w ich postanowieniach, z drugiej zaś tworzenie miejsca, które jest bezpieczne i przyjazne, a jednak prowadzone w pełnej dyscyplinie, gdzie regulamin staje się rodzajem kodeksu postępowania, od którego – bez względu na osobiste sympatie – nie ma odstępstw.

Starając się stworzyć idealne warunki w skomplikowanej sytuacji, w której znajdują się przekraczające próg placówki osoby, trzeba myśleć przede wszystkim o tym, jak im pomóc tę placówkę możliwie szybko opuścić. O tym, jak to trudne zadanie, na pewno świadczy fakt, że połowa z obecnych mieszkańców zamieszkuje ją przynajmniej pięć lat i traktuje ją jak swój dom.

Materiał opracował: Krzysztof Wesołowski, Kierownik Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej w Legionowie

Spółeczna Agencja Najmu w Warszawie

Spółeczna Agencja Najmu (SAN) działająca przy Fundacji Habitat for Humanity Poland („Habitat Poland”) w Warszawie powstała w 2017 r. z myślą o osobach niezamożnych, których sytuacja życiowa i finansowa utrudnia bądź uniemożliwia najem na zasadach rynkowych. Uruchomienie agencji było poprzedzone szerokimi badaniami, nakreślającymi możliwość upowszechniania Społecznych Agencji Najmu w Polsce, a wdrożenie modelu zapoczątkował projekt pilotażowy HomeLab, który w latach 2016-2019 był finansowany ze środków UE. Obecnie SAN jest stałym programem Habitat Poland, finansowanym ze środków własnych Fundacji.

SAN pośredniczy w wynajmie mieszkań między właścicielami a najemcami – wyszukuje ciekawe oferty, następnie negocjuje cenę i podpisuje umowę najmu z właścicielem, a pozyskany w ten sposób lokal oferuje do podjęcia osobom potrzebującym. Oferta mieszkaniowa jest zawsze dostosowana do możliwości finansowych i oczekiwań potencjalnego lokatora, który przed rozpoczęciem poszukiwań może wybrać lokalizację, poziom wyposażenia oraz

inne ważne dla niego aspekty oferty. SAN pozyskuje istniejące lokale, zarówno w stanie do użytku, jak i wymagające remontu (ponownie wprowadzane na rynek najmu). Działania SAN nakierowane są na poprawę dostępu do mieszkań przystępnych cenowo dla różnych grup odbiorców (niewymagających czasowego programu treningowego lub innej trwałej i głębokiej opieki), np. samotni rodzice, rodziny wielodzietne, osoby opuszczające centra interwencji kryzysowej, rodziny cudzoziemskie, osoby o niskich i umiarkowanych dochodach (które nie mogą sobie pozwolić na najem lub zakup mieszkań na zasadach komercyjnych, a jednocześnie nie kwalifikują się do najmu mieszkań komunalnych). Właścicielom mieszkań SAN gwarantuje sprawny i bezpieczny proces wynajmu oraz możliwość udzielenia pożyczki na poprawę standardu lokalu wraz z możliwością skoordynowania prac remontowych.

Kluczową rolę w działalności SAN odgrywają specjaliści ds. najmu społecznego, którzy utrzymują bezpośredni, indywidualny kontakt z każdym z klientów i opiekują się mieszkańcami. W praktyce oznacza to, że specjalista ds. najmu społecznego jest jednocześnie zarządcą najmu i pracownikiem socjalnym. Świadczenie usługi wspomagającej, w zakresie i częstotliwości dopasowanej do indywidualnych potrzeb, odbywa się podczas wizyty pracownika w mieszkaniu beneficjenta, na terenie siedziby Habitat Poland albo w trakcie towarzyszenia beneficjentom przy załatwianiu spraw urzędowych. Jeśli sprawa klienta wybiega poza kompetencje pracownika, pomaga on swojemu podopiecznemu znaleźć wsparcie w innych organizacjach lub instytucjach, często pro bono. Standardy wypracowane przez warszawską SAN przewidują minimalnie jeden kontakt pracownika z klientem na miesiąc, umożliwiające trwale budowanie relacji i możliwość reagowania na sytuacje wymagające podjęcia interwencji. Takie wsparcie pozwala na stopniowe ustabilizowanie i usamodzielnienie się lokatorów i trwałą poprawę ich sytuacji życiowej.

Obecnie (stan na wrzesień 2020 r.) pod opieką SAN jest 92 beneficjentów, w tym 12 rodzin cudzoziemskich i 40 dzieci. Rekrutacja do programu jest otwarta i ciągła. Żeby zostać zakwalifikowanymi do programu, kandydaci muszą wykazać się potrzebą mieszkaniową oraz udokumentowanymi, stałymi dochodami, a cudzoziemcy dodatkowo mieć uregulowaną sytuację pobytową. Po kwalifikacji kandydaci podpisują umowę uczestnictwa w programie, określają swoje preferencje lokalowe, a następnie pracownicy SAN rozpoczynają poszukiwania odpowiedniego mieszkania. Standardem przyjętym przez Habitat Poland jest, że opłaty za podnajęty lokal nie mogą przekraczać 50% dochodu rozporządzalnego danego gospodarstwa domowego, natomiast docelowo dąży się do zredukowania tego stosunku do 30% (Europejska Federacja Narodowych Organizacji Pracujących na rzecz Ludzi Bezdomnych FEANTSA rekomenduje, aby relacja kosztów mieszkania do dochodów nie przekraczała 30%).

Pula mieszkań zarządzanych przez SAN obejmuje 34 lokale – 14 miejskich (pozyskanych od m.st. Warszawy, które nie wchodzi w skład zasobu komunalnego i są przeznaczone na różne projekty społeczne) i 20 prywatnych. Tych ostatnich regularnie przybywa. Procesem pozyskiwania mieszkań z rynku prywatnego zajmuje się agentka ds. nieruchomości. Po podpisaniu umowy najmu z właścicielem SAN przejmuje całościową opiekę nad mieszkaniem. Pracownicy rozliczają koszty najmu i co miesiąc komunikują się w tej sprawie z obiema stronami transakcji. W razie jakichkolwiek awarii lub przy załatwianiu spraw związanych z codziennym użytkowaniem lokalu, mieszkańcy kontaktują się z wyznaczonym pracownikiem, który koordynuje wszelkie czynności niezbędne do załatwienia sprawy. Każde mieszkanie objęte jest ubezpieczeniem OC.

Działania SAN polegające na specjalnym, prospołecznym pośrednictwie są korzystne dla obu stron transakcji. Mogą realnie pomóc wielu osobom zamieszkać w warunkach dostępnego i stabilnego najmu, w dobrym standardzie, a także uruchomić niewykorzystane wcześniej zasoby lokalowe. Jest to więc atrakcyjna oferta zarówno dla właścicieli mieszkań chcących współpracować z takimi agencjami i powierzać im swoje puste lokale, jak i dla klientów Społecznych Agencji Najmu, dla których kluczowe jest stworzenie perspektywy kilkuletniego najmu, pozwalającego na poprawę własnej sytuacji życiowej.

Materiał opracowała: Agnieszka Głusińska – Kierownik Społecznej Agencji Najmu działającej przy Fundacji Habitat for Humanity Poland

Pandemia Covid-19, zalecenia dla placówek oraz osób pozostających w kryzysie bezdomności

Informacje dla placówek medycznych

Jeśli w Twojej placówce medycznej pojawia się osoba w kryzysie bezdomności:

- Zweryfikuj ostatnie miejsce pobytu osoby bezdomnej, aby ustalić gminę, która na co dzień pomaga danej osobie, w celu zapewnienia odpowiedniej pomocy wtedy, gdy osoba bezdomna będzie opuszczać placówkę leczniczą.
- Przynajmniej 2 dni przed zakończeniem leczenia, skontaktuj się z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej, aby ustalić działania po zakończeniu leczenia i zyskać czas na przygotowanie działań dla danej osoby bezdomnej. Jest to ważne, ponieważ pracownik socjalny w gminie potrzebuje czasu na znalezienie właściwego miejsca dla podopiecznego. Aby odnaleźć odpowiedniego pracownika socjalnego, zgłoś się do ośrodka pomocy społecznej, który na co dzień pomaga danej osobie.
- Jeśli nie jesteś w stanie zidentyfikować miejsca pochodzenia danej osoby, spróbuj ustalić tę informację poprzez bezpośredni wywiad z daną osobą.
- Jeśli osoba bezdomna trafiła do placówki medycznej z jednostki pomocowej (noclegownia, schronisko), ustalenie odpowiedniej gminy będzie dużo prostsze, ponieważ pomoże jej w tym personel schroniska. Sama jednostka pomocowa nie pełni funkcji decyzyjnej w stosunku do danej osoby bezdomnej ani funkcji opiekuna prawnego.
- Osoba bezdomna po hospitalizacji, która potrzebuje pomocy w codziennym funkcjonowaniu, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej nie powinna trafiać do schroniska, noclegowni lub ogrzewalni. Odpowiednim miejscem dla niej (ale tylko dla osób, które nie wymagają całodobowej opieki lub opieki lekarskiej) będzie schronisko z usługami opiekuńczymi lub zakład opiekuńczo-leczniczy. Ze względu na bardzo ograniczoną liczbę miejsc w tych jednostkach, warto wcześniej podjąć rozmowy z pracownikiem socjalnym, który współpracuje z daną osobą bezdomną.

Informacje dot. pandemii koronawirusa (Covid-19)

Informacje dla jednostek wsparcia – schroniska, noclegownie, ogrzewalnie

Placówki udzielające schronienia:

W celu zminimalizowania zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 w placówkach udzielających schronienia należy:

- wdrożyć szczególne zasady higieny osobistej oraz powierzchni, sprzętu i wyposażenia placówki;
- monitorować i ograniczać do minimum ruch osobowy w obrębie placówki;
- monitorować stan zdrowia personelu oraz osób korzystających ze schronienia w placówce;
- nie dopuszczać do pracy pracowników wykazujących objawy przeziębienia lub grypy;

- organizować w sposób szczególny życie zbiorowe osób przebywających w placówkach poprzez ograniczenie wzajemnego kontaktu oraz unikanie spotkań grupowych;
- przygotować pomieszczenie izolacyjne dla osób podejrzanych o zakażenie.

Należy uwzględnić zapisy zawarte w aktualnym Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Z uwagi na dynamicznie zmieniającą się sytuację epidemiologiczną na bieżąco należy analizować zalecenia i wytyczne Ministra Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

Jeśli w Twojej placówce wsparcia pojawia się osoba w kryzysie bezdomności:

- Jeśli przyjmujesz do jednostki nową osobę – zmierz jej temperaturę, zweryfikuj, czy nie ma widocznych objawów zakażenia – odizoluj daną osobę na 10 dni⁶ (jeśli przyjmujesz kilka nowych osób danego dnia, możesz je umieścić w jednym pomieszczeniu).
- Jeśli osoba ma widoczne objawy zakażenia – odizoluj ją, zawiadom lekarza pierwszego kontaktu, który oceni stan zdrowia pacjenta i zaleci dalsze działania.

**Monitoruj na bieżąco wytyczne i zalecenia organów
administracji samorządowej i centralnej**
<https://www.gov.pl/web/zdrowie>
<https://www.gov.pl/web/uw-kujawsko-pomorski>

Infolinia NFZ ds. koronawirusa: 800 190 590
bezpłatna, czynna całą dobę, 7 dni w tygodniu

Informacje dla osób w kryzysie bezdomności⁷

Mieszkańcy placówek:

- Pamiętaj – maseczka ochronna zmniejsza ryzyko zakażenia.
- Ogranicz wychodzenie poza placówkę do niezbędnego minimum lub (jeśli możesz) całkowicie.

⁶ Od 2 września 2020 roku kwarantanna i izolacja domowa wynoszą 10 dni na mocy:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 września 2020 r. zmieniające rozp. w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz obowiązku kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego (Dz. U. 2020 r. poz. 1506)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 r. poz. 1505)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego opieki w izolatoriach (Dz. U. 2020 r. poz. 1507).

⁷ Materiał opracowany przez Ogólnopolską Federację na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności na podstawie informacji Ministerstwa Zdrowia.

- Poinformuj rodzinę i znajomych, aby cię nie odwiedzali – kontaktuj się z nimi telefonicznie lub przez internet.
- Przestrzegaj zaleceń personelu placówki.
- Unikaj przebywania w większych grupach, jeśli to możliwe staraj się przebywać jak najwięcej w swoim pokoju.
- Używaj chusteczek higienicznych (może być również papier toaletowy lub ręcznik papierowy), zużyte chusteczki wyrzucaj od razu do kosza, często opróżniaj kosz.
- Ubrania przeznaczone do prania pakuj do worków foliowych, nie potrząsaj ubraniami (możesz rozprzestrzeniać w ten sposób wirusa), podobnie postępuj z koszem, do którego wyrzucasz chusteczki.
- Jeśli w łazience brakuje mydła, poinformuj o tym natychmiast personel placówki.
- Jeśli masz dyżur na kuchni lub zmywaku – myj naczynia i sztucce detergentem i szczególnie dokładnie, myj jak najczęściej ręce wodą i mydłem, nie kichaj i nie kaszł w pobliżu żywności i naczyń.
- Informuj personel placówki, jeśli czujesz się źle lub jeśli zauważysz objawy u współmieszkańców.
- Jeśli potrzebujesz leków, poinformuj o tym personel placówki.
- Jeśli odczuwasz niepokój związany z epidemią, nie wiesz, czym jest koronawirus i jak unikać zakażenia, lub masz inne wątpliwości – porozmawiaj z personelem.

Osoby przebywające poza placówką:

- Pamiętaj – maseczka ochronna zmniejsza ryzyko zakażenia.
- Ogranicz poruszanie się po mieście do niezbędnego minimum.
- Unikaj skupisk ludzi i komunikacji miejskiej.
- Poinformuj streetworkera lub patrol policji lub straży miejskiej o miejscu pobytu, staraj się jak najwięcej przebywać w tym miejscu.
- Pamiętaj, że dzienne punkty pomocowe mogą być zamknięte (świetlica, KIS itp.).
- Pamiętaj, że zasady wydawania żywności mogą się zmienić – postaraj się dowiedzieć, jak obecnie działają, podczas wydawania żywności zachowaj odległość od innych (minimum 1,5 metra), po otrzymaniu żywności oddal się jak najszybciej, nie wdawaj się w rozmowy.
- Streetworkerzy i patrole służb również mogą zachowywać się inaczej niż zwykle – przede wszystkim będą starali się zachować bezpieczną odległość i skrócić czas kontaktu do minimum.
- Jeśli masz objawy koronawirusa, poinformuj o tym streetworkera, patrol policji lub straży miejskiej na początku rozmowy, jeśli nie masz kogo poinformować – zadzwoń na infolinię 800 190 590.
- Jeśli masz tylko częściowe objawy (np. kaszel i gorączkę), poinformuj o tym streetworkera z prośbą o codzienny kontakt na wypadek pogorszenia się twojego stanu zdrowia i ogranicz do minimum kontakty z innymi ludźmi.
- Jeśli potrzebujesz leków, poinformuj o tym streetworkera.
- Unikaj używania papierosów, żywności i napojów po innych osobach.

